

підхід до змісту правоохоронної діяльності, за якого лише держава в особі державних органів є суб'єктом охорони права та, відповідно, прав і свобод громадян.

Перелік використаних джерел

1. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: підруч. / О. С. Захарова, В. Я. Карабань, В. С. Ковальський (кер. авт. кол.) та ін. ; відп. ред. В. Т. Маляренко. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 376 с.

2. Кучук А. М. Теоретико-правові засади правоохоронної діяльності в Україні : автореф. дис. на здоб. наук. ступ канд. юрид. наук за спеціал. 12.00.01 – теорія та історія держави і права ; історія політичних і правових учень / А. М. Кучук ; Інститут законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2007. – 22 с.

Яна Штань

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

Економічна безпека країни є невід'ємною складовою її національної безпеки та перебуває в тісному взаємозв'язку з усіма економічними процесами, які відбуваються в державі. Вона забезпечує зростання рівня добробуту та життя населення, відіграє одну з головних ролей у запровадженні ефективної економічної політики в державі, слугуючи гарантом соціальної стабільності в суспільстві та передумовою фінансового розвитку країни.

Існує безліч негативних чинників і загроз, які унеможливають та перешкоджають виведенню економіки нашої країни на якісно новий рівень і слугують локомотивом для зменшення безпечної міри економічної сфери.

У зв'язку з активним розвитком фінансової системи, технологічним удосконаленням, здійснення фінансових операцій, проникненням у національну економіку транснаціональної злочинності, проблема запобігання та протидії економічній злочинності набуває глобального характеру. Економічна злочинність в Україні й окремі її види характеризуються постійним зростанням рівня латентності, поширенням і вдосконаленням тіньових схем, зловживань з бюджетними коштами, проявів кримінальної корупції з боку службових осіб органів державної влади й управління в межах реалізації ними власних повноважень тощо.

Попри складні політичні й економічні умови, впродовж останніх років Україна наполегливо вживає посиленних заходів щодо вдосконалення та розвитку системи проведення фінансових розслідувань корупційних схем.

Загалом, досудове розслідування злочинів у сфері економіки зібрані в окремий розділ 7 Кримінального кодексу України «Злочини у сфері господарської діяльності», які досить часто називають «економічними злочинами». До цього розділу входить 34 економічні злочини. Зауважимо, що даний час протидіють економічній злочинності в Україні три органи: Податкова міліція; Департамент захисту економіки Національної поліції; Департамент контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки Служби безпеки України [2].

Передумовою ефективного фінансового розслідування є позбавлення злочинців стимулу вчиняти корисливі фінансові злочини. У центрі уваги правоохоронних органів має бути не лише покарання винних, а й виявлення та розшук доходів, отриманих злочинним шляхом. Таким чином, пріоритетним напрямом діяльності правоохоронних органів, які спеціалізуються на фінансових розслідуваннях, є пошук можливостей повернути незаконно отримані активи. Це дасть змогу ефективно позбавити винних у вчиненні таких злочинів їхніх незаконних статків та слугуватиме вагомим фактором стримування для потенційних злочинців [1]. Крім того, повернення викрадених активів, зокрема, отриманих унаслідок учинення корупційних правопорушень, зрештою сприятиме загальному економічному розвитку країни, оскільки їх може бути використано для інвестування в базові соціальні послуги й проекти.

Головною метою фінансових розслідувань корупційних схем є виявлення та документування фактів руху грошових коштів під час здійснення злочинної діяльності, зв'язків між джерелами походження грошових коштів і тим, коли саме вони були отримані та де зберігались, що може бути доказами та джерелами даних про злочинну діяльність.

У процесі кримінального переслідування осіб, які вчинили злочини, правоохоронці прагнуть встановити винних і покарати їх шляхом ув'язнення.

Перелік використаних джерел

1. Охрімчук Т. В. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайства з фінансовими ресурсами. *Економіка. Фінанси. Право*. 2010. №8. С. 36 – 39.

2. Васильчишин О.Б., Ніпаліді О.Ю. Фінансові злочини: питання підслідності та дієвості інструментів розслідування. Збірник тез

податкового конгресу «Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економіки України» 12 грудня 2019 р. Ірпінь. – 2019. – С. 430-433.

Вікторія Юзків

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

СУТНІСТНО-ЗМІСТОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЛЕГАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ

В сучасних умовах функціонування вагоме значення у формуванні структури і зайнятості посідає ринок праці, що є невід'ємною складовою частиною системи ринкового господарства. Ринок праці являє собою сукупність засобів, установ, соціальних організацій за допомогою яких роботодавці наймають працівників, щоб здійснювати реалізацію своїх проєктів, а потребуючі роботи знаходять її відповідно до своєї професії, кваліфікації, бажання тощо. Ринок робочої сили характеризують системою відносин між власниками (продавцями) робочої сили та її покупцями та відповідною інфраструктурою.

Основними особливостями вітчизняного ринку праці: наявності пропозиції нелегальних робочих місць як в низько-, так і у середньо- та високо- оплачуваних сегментах; поширенні комбінованих форм оплати праці, які включають легальну та нелегальну складові [1, с. 25].

Слід відзначити, що нелегальний ринок – це ринок, який заборонений законом. Нелегальний ринок праці – це ринок несанкціонованої діяльності, заборонений державою. Він обслуговує потреби тіньової економіки, що є несанкціонованою господарською діяльністю. Звертаємо увагу на те, що такий ринок існує в усіх країнах незалежно від соціально-економічного устрою.

На основі проведених досліджень встановлено, що нелегальний ринок праці – система трудових, економічних та організаційних відносин, що виникають між особами, які шукають роботу, працівниками, роботодавцями та їх організаціями у сфері задоволення потреби працівників у зайнятості, а роботодавців – у найманні працівників в обхід від законодавства [3].

Наукові дослідження вказують на той факт, що визначення сутності тіньової зайнятості таких її різновидів як “нелегальна”, “незареєстрована” та “нерегламентована” несуть однакове змістовне навантаження. Тобто, стосовно означення певного сектору ринку праці їх можна розглядати як синонімічні. При цьому під тіньовою